

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Pesti Központi Kerületi Bíróság Budapesten, a 2010. december hó 13., 2011. január hó 31. és március hó 21. napján megtartott nyilvános, folytatólagos tárgyalások alapján meghozta, majd nyilvánosan kihirdette az alábbi:

ÍTÉLETET

A bíróság

I. r. vádlottat

anyj
lakó
szem
mag

III. r. vádlottat

anyj
lakó
szem
mag

VI. r. vádlottat

anyj
lakó
szem
mag

és

VIII. r. vádlottat

anyja
lakó
szem
mag

az ellenük a Btk. 179. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b.) és c.) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt, mint társtettesek ellen emelt vád alól **f e l m e n t i**.

A bíróság [redacted] **IV. r. vádlott** ellen a Btk. 179. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés b.) és c.) pontja szerint minősülő rágalmazás vétsége miatt indult büntetőeljárást **m e g s z ü n t e t i**.

A büntetőeljárás során felmerült összesen 383. 000.- (háromszáznyolcvan háromezer).-Forint bűnügyi költséget magánvádló viseli.

INDOKOLÁS

A Szegedi Paprika Zrt. a bírósághoz 2006. április hó 19. napján érkezett feljelentésében magánindítványt terjesztett elő a Greenpeace Magyarország Egyesület 2006. márciusi 21-i akciójában részt vevő aktivistái ellen, akik a Budapest XIV. kerület Fogarasi úti Tesco Global Áruházban szervezett akció keretében a feljelentő társaság Darált Sertéshús elnevezésű termékét „génmódosított termék, nem kérünk belőle” feliratú címkékkel látták el, és egy a termékkel kapcsolatos azonos tartalmú közleményt bocsátottak ki, melynek nyomán cikk jelent meg a Délmagyarország 2006. március 22-i számában, a Népszabadságban, Magyar Hírlapban, valamint az interneten elérhető hvg.hu és FigyelőNet portálokon, melyek a nevesített termékben fellelhető ún. génmanipulált összetevőről tartalmaztak téves illetve megtévesztő információt, mely' hír és annak terjesztése alkalmas volt arra, hogy a gazdasági társaság jó hírnevét sértse, becsületét csorbítsa, a fogyasztókban bizonytalanságot okozzon, valamint annak eredményeként termékeik lekerültek a polcra, ezáltal csökkent forgalmuk, mely' jelentős érdeksérelemként jelentkezett a társaság oldalán.

A feljelentés mellékletét képezték a hivatkozott sajtótermékek, az interneten megjelent közlemények nyomtatott formában, továbbá a Szegedi Paprika Zrt. és a Greenpeace között folytatott levelezés mind a sérelmezett akció előtt, mind az után.

A bíróság megállapította, hogy a feljelentés mind időben, mind tárgyát tekintve joghatályos magánindítványt fogalmaz meg.

A bíróság a feljelentés alapján nyomozást rendelt el, melyek eredményeként a Greenpeace kampányfelelőse, az akció szervezésében is részt vevő Nemes Noémi közölte a hatóságokkal a 2006. március hó 21. napján a Pillangó utcai Tesco Áruházban megvalósított akcióban részt vevők, valamint a vonatkozó sajtóközlemény kiadásában részt vevők nevét, ennek nyomán rögzítette a bíróság az eljárásban feljelentett pozícióban, majd vádlottként szereplők személyét.

A nyomozás eredményeként ismét folyamatba került büntetőeljárásban foganatosított személyes meghallgatáson, majd tárgyalási szakban magánvádlói pozícióban a Szegedi Paprika Zrt. vezérigazgatója képviselte a gazdasági társaság sértettét, aki a feljelentésben megfogalmazott magánvádat változatlan tartalommal és a jogi minősítés tekintetében is az eljárás folyamán végig fenntartotta.

Tényállás:

I. r. vádlott egyetemi diplomával rendelkezi, környezetmérnök. Jelenleg a Német Alpin Bt.-nél dolgozik részmunkaidőben, jövedelme minimálbér. Férjezett, eltartottja nincs. Vagyontalan, betegsége nincs. Büntetlen előéletű.

III. r. vádlott faipari technikus szakképzettséggel rendelkezik. Belfastban, Írországbán él és dolgozik gondokként, jövedelme minimálbér. Nőtlen, eltartottja nincs. Vagyona egy földterület Baranya Megyében, értékéről nincs információja. Betegsége nincs, büntetlen előéletű.

IV. r. vádlott vonatkozásában semmilyen személyi körülmények körében rögzíthető adat nem jutott a bíróság tudomására.

VI. r. vádlott egyetemi végzettséggel rendelkezik. Munkahellyel és jövedelemmel kapcsolatban nem bocsátott adatot a bíróság rendelkezésére. Nőtlen, eltartottja nincs. Betegsége nincs. Büntetlen előéletű.

VIII. r. vádlott egyetemi végzettséggel rendelkezik. Jelenleg külföldön él, munkájával és jövedelmével kapcsolatban nem bocsátott adatot a bíróság rendelkezésére. Hajadon, eltartottja nincs. Betegsége nincs. Büntetlen előéletű.

*****

A Greenpeace Magyarország Egyesülete egy 2006. március hó 9. napján lezárult az Országos Élelmiszerbiztonsági és Táplálkozástudományi Intézet Élelmiszer-Mikrobiológiai Főosztály Genetikailag Módosított Szervezetek Laboratóriuma által lefolytatott vizsgálat eredményeként született vizsgálati jegyzőkönyvben megállapítottak alapján **2006. március hó 21. napján** akciót szervezett a Budapest XIV. kerület Fogarasi úti Tesco Global Áruház boltjába. Az akció során a polcokról levett és a Szegedi Paprika Zrt. által forgalmazott Darált Sertéshús termékre „génmanipulált termék, nem kérünk belőle” feliratú címkét ragasztottak, illetve ilyen feliratot hordozó transzparenszeket alkalmazva hívták felé az áruház vásárlóinak figyelmét az érintett termékre és annak összetevőjére. Az akció során az aktivisták nem ellenőrizték az általuk címkével ellátott termék gyártási évét, akciójuk nyomán pedig a Szegedi Paprika Zrt. darált hús termékei 2006. március-áprilisi időszakban lekerültek az áruházak polcairól, ami pontosan meg nem határozott összegű bevétel esökkenést eredményezett a gazdasági társaságnak.

A Greenpeace Magyarország Egyesület által a génmanipulált összetevők vizsgálatára akkreditált labor által bevizsgált termék 2004-s évjáratú volt, mely a megengedett 0,9%-s génmanipulált összetevőhöz – továbbiakban GMO - képest 3,51%-os, tehát azt jóval meghaladó arányban tartalmazott olyan összetevőt, melynek feltüntetésére – a fogyasztók hiteles tájékoztatása érdekében – az Európai Unió Magyarország által is beépített jogszabálya értelmében a gyártó illetve forgalmazó köteles lett volna, a mely' kötelezettségének a Szegedi Paprika Zrt. 2006. márciusában nem tett eleget.

A Budapest XIV. kerület Fogarasi úti Tesco Áruház polcain az akció időpontjában 2005. illetve 2006-os évjáratú Szegedi Paprika Zrt. által forgalmazott Darált Sertéshús termékek voltak.

Az akció nyomán a Greenpeace Magyarország hivatalos közleményt bocsátott ki, melynek szövegét részben átvéve újságcikk jelen meg **2006. március 22. napján** a Délmagyarország, Népszabadság és Magyar Hírlap napilapokban, mely' a Szegedi Paprika Zrt. által gyártott egyes termékek meg nem engedett mértékű génmanipulált összetevőiről szólt, ahogyan ugyanilyen tartalmú, az egyesület közleményét felhasználó írás jelent meg a FigyelőNet.hu és hvg.hu internetes portálokon szintén 2006. március 21. illetve 22. napjain.

* * * * *

Az időben hosszan elhúzódó büntetőeljárás folyamán a vádlottak közül csupán [redacted] és [redacted] voltak az eljárásba közvetlenül bevonhatóak, közülük pedig csupán [redacted] és [redacted] nyilatkoztak a vádban foglaltakra tárgyalás keretében, míg [redacted] és [redacted] a személyes meghallgatáson csupán személyi adataikra kerültek meghallgatásra, [redacted] és [redacted] vádlottak pedig az eljárásban személyesen nem vettek részt, közülük [redacted] részére idézés szabályszerű kézbesítésére sem került sor egyetlen eljárási cselekmény vonatkozásában sem.

[redacted] I. r. vádlott, [redacted], III. r. vádlott, [redacted] s VI. r. vádlott és [redacted] VIII. r. vádlott az eljárás folyamán következetesen és egymással is azonos tartalomban ténybeli beismerő vallomást tettek, bűnösségüket azonban a terhükre rótt bűncselekményben tagadták. A tényállásban foglaltak körében tehát vállalták mind az akcióban való részvételüket, szerepüket, megjelenésüket személyesen a Pillangó utcai Tescoban, illetve VIII. r. vádlott további szerepét a szervezésben és a sajtóközlemény kiadásában is.

[redacted] I. r. vádlott elmondta, hogy egyetértett az akció céljával, ő maga nem címkézett, hanem a terméket tartotta, mely' vonatkozásában fennállt volna a gyártó jelölési kötelezettsége, és azért cselekedett így, mert így tartotta helyesnek. Vallomása szerint a címke, amelyet előre gyártottak és a helyszínen ragasztottak arra utalt, hogy a fogyasztónak joga van tudni róla, hogy mit vesz le a polcra, és a termék nem tájékoztatta megfelelően a fogyasztót az összetevőkről. Elmondta, hogy nekik a gyártó cég semleges volt, kizárólag a közérdeket nézték, nem a gyártó ellen, hanem a fogyasztók érdekében léptek fel, mégpedig annak tudatában, amit a laboratóriumi vizsgálat megállapított, ez, és ő maga az idevágó szakirodalom ismertetésében állt az akció mellé, mivel információi meggyőzték, hogy az érintett termék emberi fogyasztásra nem alkalmas. Az, hogy a felcímkézett termék nem azonos évjáratú volt a bevizsgálattal, előadása szerint csak később jutott tudomására, de ezt nem is tartotta lényegesnek, hiszen a jelenségre és nem az adott termékre irányult az akció, és az általuk bevizsgált termék is eljutott a fogyasztókhoz, hiszen a boltok polcra vették le azokat is.

[redacted] III. r. vádlott elmondta, hogy a tényeket elismeri, hogy ott volt, ő maga címkézett, azért, mert így tartotta helyesnek, hogy mások is megtudják, hogy mit esznek, azaz az általa is korábban fogyasztott termék milyen összetevőt tartalmaz.

[redacted] VI. r. vádlott szintén elmondta, hogy részt vett az akcióban, a transzparenst tartotta, azért, mert a gyártó átlépte azokat a szabályokat, amelyek nem véletlenül, hanem az emberek egészsége védelmére vannak, nem vaktában ragasztottak, hanem célzottan arra a termékre, amelyben több mint ötszörös mértéket mértek a megengedettnél. VI. r. vádlott vallomásában szintén kitért arra, hogy nem vizsgálták az akcióban érintett termék konkrét évjáratát, mivel az ellenőrzésük

is szűrőpróbaszerű volt, és a vizsgálati eredmény megszületése valamint az akció között rövid idő telt el, a bevizsgált termékből pedig ekkor még volt a polcokon.

VIII. r. vádlott elmondta, hogy az akcióban részt vett, jelen volt a helyszínen és a képviselőket tájékoztatta az akció céljáról, azaz a génmanipulált élelmiszer összetevők veszélyességéről és a 0,9% fölötti jelölési kötelezettségről.

Valamennyi vádlott hangsúlyozta, hogy akciójuk célja nem a Szegedi Paprika Zrt. „lejártása”, azaz jó hírnevének, becsületének megsértése, netán forgalmának csökkentése, hanem kizárólag a fogyasztók tájékoztatása, tisztességes informálása volt arra vonatkozóan, hogy olyan terméket fogyasztanak, melyről tudniuk kell, hogy génmanipulált összetevőt tartalmaz, mégpedig a megengedett sokszorosának arányában.

Magánvádló ehhez képest hangsúlyozta, hogy a Greenpeace aktivistái egyrészt nem „jó” terméket címkéztek, azaz nem az általuk bevizsgáltatott 2004. októberi évjáratú Darált Sertéshús volt az akcióval érintett áruházban a polcokon, az általuk címkézett 2005-s évjáratú termékek vonatkozásában pedig más, azaz a megengedett mérték alatt maradó génmanipulált szójaösszetevőt tartalmazó eredmény született szintén akkreditált labor által folytatott vizsgálati eljárásban. Hangsúlyozta továbbá, hogy vitatja a vizsgálati eredményt magát, valamint a szakértő állításait is, aki – egyrészt túlterjeszkedve szakértői kompetenciáján a címkézési kötelezettségről is tett megállapítást – szintén torz számítási módszerrel határozott meg arányokat, mely' megállapított százalékos arányt nem az összetevőként felhasznált szójatermékekre, hanem a termék összmennyiségére vetítve kellene értékelni, amellyel egészen más, elenyésző jelenléte kimutató eredmény születne. Magánvádló előadásában kitért arra is, hogy neki, mint gyártónak nem kellett tudnia a felhasznált szójatermék GMO összetevőjéről, illetve ebben a tekintetben bízott a beszállító cég minőségi tanúsítványában, mely' arról tanúskodott, hogy az általuk szállított szójatermékekben a génmanipulált összetevő aránya nem lépi át a megengedett mértéket.

Magánvádló mind a gyártási és szállítási adatokra, mind a 2005-2006-s évjáratú termékekre vonatkozóan lefolytatott vizsgálatok eredménye tekintetében dokumentumokat csatolt a bíróság részére. (gyártmánylap, szállítólevél, minőségi tanúsítvány etc.)

* * * * *

A bíróság okirati bizonyítékként értékelte az alábbiakat:

–A Csongrád Megyei Bíróság, mint Cégbíróság cégkivonata valamint a mellékelt aláírási címpéldány rögzíti a magánvádló képviseletében természetes személyként megjelenő [redacted] vezérigazgatóként, egyben a cég önálló képviseletére jogosult személyként, mellyel egyben rögzült magánvádlói legitimitációja, a cég képviseletére vonatkozó jogosultsága is.

–A Greenpeace Magyarország Egyesület írásban felszólította magánvádlót a bevizsgált termék visszahívására, a felszólító levél közvetlenül a sérelmezett akció előtt került datálásra, 2006. március 20-ával. E levélben az Egyesület jelezte az általuk fogyasztóvédelmi szempontból problémás összetevőnek a megengedettnél nagyobb százalékban történő jelenléte esetén a forgalmazó jelölési kötelezettségét, és felszólította a gazdasági társaságot valamennyi érintett termék a boltok polcairól történő visszavonására. A levelet [redacted] VIII. r. vádlott, mint kampányszervező írta alá.

– [redacted] vezérigazgató 2006. március hó 22. napjára datált válaszlevele a Greenpeace Magyarországnak, melyben tények és adatok közlése mellett felszólítja az Egyesületet, hogy

közleményét vonja vissza, valamint valamennyi, a közleményt eredetileg megkapó sajtóorgánumban helyreigazítást eszközöljenek.

–A Greenpeace Magyarország Egyesülete 2006. március hó 27-i válaszeve, szintén [redacted] aláírásával arra vonatkozóan, hogy más, a problémával szintén megkeresett cégek, mint a Lidl Magyarország és a Globus Zrt. egyrészt a termékek visszavonásával, másrészt vizsgálat elrendelésével reagáltak felszólításukra, mely' reakciókat szintén publikálták, valamint azt, hogy miután a Szegedi Paprika Zrt. részéről nem volt válaszreakció és intézkedés sem, így továbbra is felszólítják a céget a húskonzervek visszavonására valamint génmódosítás-mentes szója használatára.

–Az eljárásban mind magánvádló, mind vádlottak részéről többször citált vizsgálati jegyzőkönyv, mely rögzíti, hogy a vizsgálatot arra akkreditált laboratórium végezte el, a vizsgálatra szánt minta 2006. február hó 20. napján érkezett a laboratóriumba, majd a vizsgálat 2006. március hó 9. napján lezárult. A vizsgálat eredményeként megállapítást nyert, hogy „az alkalmazott módszerrel 3,51 % genetikailag módosított összetevő (Roundup Ready szója) került kimutatásra, a mérés relatív becslt bizonytalansága 30%-s, a kvantifikálási határ pedig 0,1%.”

–A feljelentés és a nyomozati anyag részét képezik azon újságcikkek illetve internetes oldalak, ahol a sérelmezett tartalmú hír megjelent – különböző formákban és megfogalmazásban. Így a Belpolitikai Napló internetes oldal 2006. március 21. száma, a Greenpeace hivatalos internetes oldalának szintén aznap száma, a Délmagyarország 2006. március 22-i számában szereplő „Ellehetetlenülhet az élelmiszeripar” szalagcímen szereplő cikke, a Népszabadság „Génkezelt ételek, aki keres, talál” című cikke, a Magyar Hírlap „A Greenpeace GMO ellenes akciója a Tescóban” című írása, a FigyelőNet 2006. március hó 22-i „Hipermarketben akciózott a Greenpeace” című írása, valamint a hvg.hu internetes portál „Tescóban tüntetett a Greenpeace” című 2006. március hó 21-i cikke.

–A Szegedi Paprika Zrt. jegyzőkönyve, 2006. április 6-i keltezéssel, melynek tárgya a Greenpeace bejelentésének kivizsgálása, melynek mellékletét képezi a felhasznált szójára vonatkozó terméklap, minőségtanusítványok, két 2006. március 31-i vizsgálati jegyzőkönyv ugyancsak az Országos Élelmiszerbiztonsági és Táplálkozástudományi Intézet által kiállítva.

–A Greenpeace Magyarország Egyesülete által a nyomozó hatóságnak eljuttatott Országos Tisztifőorvosi Hivatal Egyesületnek küldött tájékoztatása, miszerint 2006. április hó 25. napján vizsgálatot rendeltek el, mely két terméket érintett, az egyikben 5%, a másikban 2, 55% genetikailag módosított összetevőt mutattak ki, melynek alapján intézkedést kezdeményeztek a Szegedi Paprika Zrt. felé.

–Szintén a Greenpeace Magyarország Egyesülete által a nyomozóhatóságnak továbbított, a Csongrád Megyei Közigazgatási Hivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége által írt tájékoztatás, miszerint a vonatkozó Európa Parlament és Tanács rendelete valamint az azt magyar jogszabályi környezetbe beépítő szakminisztériumi rendelet értelmében eljárást folytattak le a Szegedi Paprika Zrt. felé, melynek során a két, már a tisztiorvosi szolgálat által is vizsgált termékből kiindulva megállapították, hogy a gazdasági társaság érintett húskonzerv termékének GMO tartalma meghaladja a vonatkozó jogszabályokban megállapított értéket, azaz a 0,9 %-ot. Ennek értelmében az illetékes közigazgatási szerv minőségvédelmi bírságot szabott ki – határozat száma 572/2006., kelte 2006. május 23. - a céggel szemben, és felszólította a társaságot, hogy amennyiben termékeik GMO tartalma meghaladja a jogszabályilag megengedett mértéket, úgy azt a jogszabályi előírásoknak megfelelően tüntessék fel.

–A magánvádló által a tárgyaláson becsatolt kimutatás, mely a Darált Sertéshús termék vonatkozásában mutatja ki a kereskedelmi forgalom és egyen bevétel csökkenést 2005. és 2006-os évek viszonylatában.

A bíróság a valóságbizonyítás keretében igazságügyi szakértőt vont be az eljárásba, az élelmiszeripari szakértő releváns megállapításai az alábbiak:

–Az Országos Tisztifőorvosi Hivatal és az ÁNTSZ vizsgálata megállapította, hogy a 400 grammos bevizsgált és inkriminált Darált Sertéshús konzervet 2004. október hó 1. napján gyártották, és abban ún. Pro Tec-Con szója került felhasználásra, melyet a Hungaro Casing Kft. szállított be a gyártó részére, beszállításakor tanúsítvánnyal látta el, mely szerint GMO mentes szójáról van szó. A tanúsítvány kelte: 2004. szeptember 28.

–A tanúsítvány megküldésére azonban csak később, a jelen eljárás keretében, a gyártó kérésére kerültek sor, 2006. március hó 22. napján, tehát a termék gyártásakor nem álltak a gyártó rendelkezésére.

–A szakértői vélemény levezeti, miszerint a magánvádló %-os arányra vonatkozóan előadott számítási módja miért nem helyes, azaz leszögezi, hogy a laboratóriumi vizsgálat eredménye a reális és értékelendő százalékos arányban meghatározott megállapítást teszi a szójakoncentrátumban magában vizsgálva az adott összetevő jelenlétét, mely' azonban az egész termék vonatkozásában releváns mutatónak minősül.

–A szakértői vélemény kimerítő pontossággal veszi számba a génmódosított összetevők felhasználására és az ezáltal indukált jelölési kötelezettségre vonatkozó európai egységes és a magyar jogban átvett szabályozást, melyek közül kiemelendő az 1829/2003. és 1830/2003/EK rendelet, melyek kötelezővé teszik az Európai Unióban a genetikailag módosított szervezetek nyomonkövethetőségét és címkézését, miszerint a piaci szereplők biztosítják, hogy a termék GMO tartalmára vonatkozó információkat átadják azon piaci szereplőknek, akik a terméket átveszik – jelen esetben ez nem történt meg a szójaterméket szállító cég részéről csak a gyártó utólagos, immár célzottan eljáráshoz kötődő kérésére – valamint azt, hogy a GMO-ból álló, vagy azt tartalmazó előrecsomagolt termékek címkéjén az „Ez a termék géntechnológiával módosított szervezetet tartalmaz” felirat szerepel. A szabályozás célja, hogy alapot szolgáltatson az emberi élet és egészség védelmére, és a vásárlói érdeket is biztosítani tudja.

–A szakértői vélemény megállapítja, hogy az akcióval érintett darált hús termék Roundup Ready szóját tartalmazott, mely a szója génmódosított változata.

–Megállapítja a szakértői vélemény, hogy a mérési hiba kalkulációval számolva milyen százalékos résben kell a mintát a hatóságoknak elengedniük, ez pedig a véletlen előfordulással és a mérési pontatlansággal is számolva 0,8-1,2 % közötti rés. A 3,51 %-s esetekben a mérési hiba figyelembe vételével sem engedhető el a minta.

–Az ugyancsak a 2004. októberi gyártásból származó két termék szűrőpróbaszerű vizsgálatára került sor, melyet a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség rendelt el, és mely' két termékben szintén a jelölési határ feletti GMO tartalom került kimutatásra. A termékek a Match Zrt. Lövház utcai boltjából származtak.

–A szakértői vélemény végső konklúziója, hogy a 2004. évben gyártott és 2006-ban is forgalmazott darált sertéshús konzervek tartalmaztak GMO összetevőt, olyan mennyiségben, amely jelentősen meghaladta a 2006. év márciusában megengedett mértéket, így azt a terméken fel kellett volna tüntetni, mert az erre vonatkozó Európai Uniói szabályozást 2004. május hó 1. napjától a magyar gyártóknak és forgalmazóknak is magukra nézve kötelezően alkalmazniuk kellett volna. „A jelölési kötelezettsége a gyártónak az ügyben minden kétséget kizáróan fennáll.”

A bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelésekor, összevetésekor, egymás relációjában való vizsgálatokor megállapította, hogy:

A Greenpeace Magyarország Egyesülete az akció megszervezésekor arról tudott, hogy az a termék, amelyet bevizsgáltatott, a boltok polcairól származik, annak sem a gyártási évéről, sem a forgalmazás idejéről, helyéről és volumenéről nem rendelkezett információval. A termék általuk tudottan és tapasztaltan kereskedelmi forgalomban volt az akció idején. Ezen tényt nem cáfolta egyetlen forgalmazásra vonatkozó magánvádló által becsatolt kimutatás, táblázat sem, a termék megállapíthatóan kétségtelenül a boltok polcairól származott, ezt támasztja alá az is, hogy a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség által elrendelt hivatalos hatósági vizsgálat szintén 2004. októberi gyártású termékeket talált a Match üzletek polcain, és vetett vizsgálat alá, mely' termékekben szintén nagyobb volt a GMO arány a megengedettnél.

A Greenpeace Magyarország Egyesülete tehát az akció megszervezésekor ezen információ, és egy vizsgálati jegyzőkönyv birtokában volt, amely a kereskedelmi forgalomból származó minta tekintetében 3, 51%-s GMO összetevőt mutatott ki, 2006. március hó 9. napján. Az akciót valóban megelőzte egy levelezés az egyesület és magánvádló között, melynek lényege a felszólítás volt az ilyen összetevőt meg nem engedett mértékben tartalmazó termékek visszahívására vonatkozóan, mely felszólítást egyébként azonnal, tehát másnap követett az egyesület akciója, melyre egy „semleges” áruházban, címkék felragasztásával és transzparenszek felmutatásával került sor, amelyek arra hívták fel a figyelmet, hogy a magánvádló által gyártott és kereskedelmi forgalomba hozott termékek génmanipulált összetevőt tartalmaznak.

Szintén releváns tények, hogy az akció dokumentálásra is került, azaz az egyesület közlemény formájában informálta az érdeklődőket az akcióval érintett problémáról, nevesítve a közleményben a Szegedi Paprika Zrt-t, és ezen közlemény alapján az aznapi illetve a másnapi sajtótermékekben cikkek láttak napvilágot, melyek szintén nevesítve a gyártót taglalták a génmanipulált összetevők élelmiszer ipari termékekben való jelenlétét, ennek problematikáját.

Az is tény, hogy a gazdasági társaság reagált az egyesület megkeresésére, az akció után, és kijelentéseit, miszerint a GMO-t tartalmazó szójaterméket honnan szállítják be és milyen tanúsítványokkal látják el, dokumentálták, ahogyan azt is, hogy nem 2004-s termékek voltak az akcióval érintett Tesco Áruházak polcain.

További értékelendő adat, hogy a minőségi tanúsítványokat csak az ügy kipattanása után kérte be a gyártó a forgalmazó cégtől, ahogyan ezt követően került sor hatósági ellenőrzésekre, melyek alátámasztották a Greenpeace akciójában napvilágot látott tényeket a Darált Sertéshús termék génmanipulált szójaösszetevőjének jelenlétére, annak meg nem engedett mértékére vonatkozóan. Ezen hatósági vizsgálat maga után vonta a Szegedi Paprika Zrt. fogyasztóvédelmi bírságolását, és 2006. március 22. napján a termék visszahívását a Tesco Áruház polcairól. Ahogyan ezzel összefüggésben az okirati bizonyítékok alapján megállapítható, hogy 2005. évhez képest a 2006. évi forgalma az érintett terméknek mintegy egyharmadára esett vissza.

* * * * *

A Btk. 179. §-ban megfogalmazott rágalmozás vétségét az kövei el, aki valakiről, más előtt, a becsület csorbítására alkalmas tényt állít vagy híresztel, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezést használ.

Ez a büncselekmény a hatályos büntető anyagi jog rendszerében a *szándékos büncselekmények* körébe tartozik, azaz gondatlan elkövetése nem von büntetőjogi felelősséget maga után.

A bíróság a vádlottak meg nem cáfolt előadásából és cselekményük elkövetésének körülményeiből, azaz szándékuk külvilágban való megnyilvánulásából kiindulva megállapította, hogy vádlottak szándéka minden kétséget kizáróan elsődlegesen a fogyasztók figyelmének felhívására, a fogyasztók hiteles informálására, érdekeik védelmére irányult. Ennek körében Németh Luca I. r. vádlott elmondta, hogy ő nem gondolt az akcióban való részvételekor arra, hogy ezen cselekményeik milyen hatással lesznek az érintett gazdasági társaságra, annak renoméjára esetleg fogalmára, hiszen egész egyszerűen az akció nem róluk, hanem a fogyasztókról szólt, az ő érdekeik védelméről. Előadásban kitért arra, hogyha jobban belegondol valóban kihat egy ilyen akció a gyártó cégre, de ő nem ezen hatásmechanizmus ismeretében, azaz azt átgondolva cselekedett, egyszerűen egyet értett az akció céljával és a fogyasztók figyelmét szerette volna felhívni, közérdekből cselekedett. I. r. vádlott ezen előadásához a tárgyaláson jelen lévő és nyilatkozó társai is csatlakoztak. A bíróság elfogadta vádlottak ezen előadását nemcsak azért, mert azt semmilyen más adat, tény nem cáfolta meg, hanem azért is, mert maga az akció is ilyen tartalommal jelent meg a külvilágban, azaz a címkék és transzparenszek szövege kizárólag a génmanipulált összetevők jelenlétét fogalmazta meg figyelmeztető jelleggel, azokban nem szerepelt sem a Szegedi Paprika Zrt. neve, sem a gyártóra vonatkozó semmilyen állítás vagy minősítés, a gyártó csupán a termék és nem az akció célzatos megfogalmazása mentén volt azonosítható.

Ezen I. r. vádlotti előadás, mellyel lényegében valamennyi vádlott azonosult és más megfogalmazásban de szintén a fogyasztók érdekeit exponálva írták le az egyesület akciójának és saját részvevőségüknek lényegét, azon tartalmat hordozza, miszerint a vádlottak szándéka egyenesen semmiképpen sem irányult a Szegedi Paprika Zrt., mint jogi személy méltósága, a piacon való megbecsültsége, esetleg gazdasági érdekei ellen, a vádlottak szándéka és cselekvősége sem célját, sem tudatosságát tekintve nem terjedt ki ilyen irányba.

Ebből a megállapításból azonban következik, hogy az egyébként felelős és beszámítási képességgel rendelkező vádlottak részéről igenis fel kellett merülnie tetteik következményeinek felmérésekor annak, hogy az akcióban elhangzott kijelentések kihatnak a gyártóra, egyenes következménye akciójuknak ugyanis éppen annak célja, azaz a termékek visszahívása lehet, amely akkor is kihat, mégpedig nemcsak megítélésben, hanem gazdaságilag is negatívan a gyártó gazdasági társaságra, hogyha nem egyenesen ellene, hanem terméke ellen irányul egy annak negatív tulajdonságaira figyelmet felhívó akció. Ezen megállapításnak megfelelően állapította meg a bíróság, hogy a vádlottak szándéka ha nem is egyenesen, de eshetőlegesen kiterjedt a magánvádló becsületének csorbítására, azaz azt tudatuk átfogta, hogy cselekedetük a jogi személy megítélését negatív irányba fogja befolyásolni, a vádlottak ezen következmények tudatában, ám ebbe beletörődve, belenyugodva cselekedtek, fő céljukhoz képest ezen hatást marginálisnak ítélve.

A vádlottak *eshetőleges szándékkal* tett kijelentései egyben *tényállításnak* minősültek, azaz a „génmanipulált termék, nem kérünk belőle” címke azon tényt állítja, hogy a termék génmanipulált összetevőt hordoz. Ezen tényállítás alkalmas arra, hogy a jogi személy megítélését a piacon - annak megbecsült tagjaként - negatív irányba befolyásolja, piaci érdekeit sértse, forgalmát az adott termék vonatkozásában csökkentse, azaz a becsület egyik fogalmi elemét, mégpedig a jogi személyt is megillető *társadalmi megbecsülést csorbítsa*.

Szintén megállapítható, hogy a vádlottak a hivatkozott tényt nagy nyilvánosság előtt – egy forgalmas áruház aktuális közönségén túl három országos napilap és három internetes portál hozta le a közleményt illetve azon alapuló újságcikket – állították, valamint az is, hogy a vádlottak akciója nyomán hatósági beavatkozásra került sor és a gyártó forgalma az érintett termék vonatkozásában 89.749.041.-Forintról 32.898.711.-Forinra esett vissza. A magánvádló oldalán tehát a *jelentős érdeksérelem* is egyértelműen megállapítható az elkövetés *nagy nyilvánosság előtti* minőségén túl.

A vádlottak magatartása tehát formailag teljes mértékben díszpoziószerű volt, mind az alanyi, mind a tárgyi oldalt tekintve magatartásuk tényállásszerűnek minősült.

A Btk. 182. § (1) bekezdése szerint azonban nem büntethető a rágalmozás elkövetője, ha a becsület-csorbitására alkalmas tény valónak bizonyul. Ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdése szerint a valóság bizonyításának akkor van helye, ha a tény állítását, híresztelését illetve az arra közvetlenül utaló kifejezés használatát közérdek vagy bárkinek a jogos érdeke indokolja.

Az ennek tisztázása érdekében lefolytatott valóságbizonyítás nyomán megállapítást nyert, hogy a vádlottak akciójával érintett termékek kereskedelmi forgalomban voltak, a 2004. októberi évjárat a Darált Sertéshús termékből még 2006. áprilisában is a boltok polcain volt. Az, hogy az akcióval érintett Tesco polcain éppen nem ezen évjáratú termékek voltak, szintén tény. Az egyébként az elkövetéskor forgalomban volt és nemcsak a Greenpeace által, hanem a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség által is bevizsgáltatott termék a megengedettnél nagyobb arányban tartalmazott génmanipulált szójaterméket olyan tény, melyet a vádlottak által kért vizsgálat megállapított, a vádlottak akciójukat ezen vizsgálat eredményére alapították. A vádlottak valóban nem vizsgálták, hogy az az adott termék, amelyre címkét ragasztottak milyen évjáratú volt, őket az általuk tapasztalt és az akciót megelőző vizsgálatokkal bizonyított eredmény ösztönözte a közvélemény előtti megnyilvánulásra. Az akció célja egy olyan fogyasztóvédelmi szabályra való figyelemfelhívás volt, mely szabály, miszerint a GMO jelenlétét 0,9% fölött jelölnie kell a gyártónak, egy hatályos Európai Unió jogszabályon alapult, mely jogszabály nyomonkövethetőségi és jelölési kötelezettséget írt elő a gyártónak 2004. május 1. napjától. Az, hogy a 2004. októberi évjáratú és 2006. márciusában még forgalomban lévő darált sertéshús termék tekintetében ilyen kötelezettsége volt a gyártónak, aki ezt nem teljesítette, okot adott vádlottaknak arra, hogy erre a fogyasztók figyelmét védelmükben és érdekükben megnyilvánulva felhívja, ily' módon cselekedetüket ösztönözte társadalmi érdek, azaz *közérdek* indukálta. Igaz ez akkor is, hogyha az akcióval érintett áruház polcain az akció idején nem a konkrét vizsgálatokkal érintett gyártósorról származó termék volt, ebben a tekintetben ugyanis vádlottak nem jártak el ugyan a kellő gondossággal, de cselekedetük társadalmi érdek alapozta célja jogos volt, valódi problémára és a gyártó részéről mulasztásra hívta fel a figyelmet. A címkézett termék vonatkozásában vádlottak tévedésben voltak, mely tévedésük jelen esetben *társadalomra veszélyességben való tévedésnek minősül*. A tévedés ezen kategóriájában ugyanis az elkövető abban van tévedésben, hogy az ő cselekedete adott helyzetben jogos, ösztönözte társadalmi érdek képvisel, holott a tárgya, annak jogellenessége tekintetében téved, így saját cselekedete jogosságát tekintetében is tévedésben van. A téves feltevésre alapos okot jelen esetben a vádlottak által a boltok polcairól beszerzett termékre vonatkozó vizsgálati jegyzőkönyv adta.

Ez a tévedés kategória jelen esetben kizárólag a Tesco Áruház Fogarasi utcai akciójában érintett, azaz felcímkézett termékek vonatkozásában hatotta át vádlottak cselekvőségét, egyébként mind a transzparenssek, mind az azt követő média termékekben megjelent állítások tekintetében nem, ebben a körben a vádlottak cselekedete nem a konkrét polcra leemelt termékekre, hanem az általuk vizsgálati jegyzőkönyvvel alátámasztott tényre és az érintett termékekre általában vonatkozott, melyre

a közvélemény, a fogyasztók figyelmének felhívása indokolt volt, társadalmi érdeket képviselt.

* * * * *

A bíróság megállapította, hogy a vádlottak cselekményének jogellenességét tehát két ok oltja ki. Részben a Btk. 182. § (2) bekezdésében megfogalmazott közérdekből cselekvés, részben a már kifejtettek szerint a társadalomra veszélyességben való tévedés, melyet a hatályos Büntető Törvénykönyv büntethetőséget kizáró okként a 22. § d.) pontjában felsorolásszerűen és a 27. § (2) bekezdése kifejtve rögzít.

Ezért a bíróság a vádlottakat az ellenük emelt vád alól a Be. 331.§ (1) bekezdése értelmében a (3) bekezdésében megfogalmazottak szerint *bűncselekmény hiányában* felmentette.

A bíróság rendelkezett továbbá [REDACTED], IV. r. vádlott vonatkozásában az eljárás megszüntetéséről. Ennek indoka, hogy a bíróság IV. r. vádlottat egy ízben sem tudta az eljárásba bevinni, sem a személyes meghallgatásra, sem a tárgyalásra még csak idézés kibocsátására sem volt lehetőség a vádlottal szemben, így vele szemben a nyomozó hatóság megállapítását követően eljárási cselekmény nem fogatosult. Ennek megfelelően a IV. r. vádlottal szemben az egyébként a Btk. 32. § b.) pontjának értelmében és a 33. § (1) bekezdés b.) pontjában rögzültek szerint három évi elévülési idővel érintett bűncselekmény – mivel a nyomozó hatóságtól az eredményes nyomozás lezárulását követően az iratok bírósághoz visszaküldésének napja 2006. szeptember hó 18. napja - 2009. szeptember hó 17. napján elévült.

A bíróság a Be. 339. § (1) bekezdésében foglaltakra utalva az 514. § (1) bekezdése szerint rendelkezett a büntetőeljárásban felmerült bűnügyi költségről, mely' kizárólag az eljárásba bevont szakértő díjából állt, s melyet a hivatkozott jogszabályhelyek szerint a magánvádlónak kell viselnie.

Budapest, 2011. március 21.

dr. Andirkó Judit
bíró

A kiadmány hiteles.

